

Ruth Rendell
Heb uw naaste lief

2015
Uitgeverij XL
Zoetermeer

Hoofdstuk 1

Maxine was er trots op dat ze drie baantjes had. Tegenwoordig waren er steeds meer mensen die helemaal niets hadden. Ze had niet met hen te doen, maar ze prees zich wel gelukkig met haar eigen ondernemende instelling. Ze maakte twee ochtenden per week schoon bij mevrouw Wexford, twee ochtenden bij mevrouw Crocker en dan nog twee middagen op twee andere adressen in Kingsmarkham. Ze deed de tuin en waste de auto voor meneer Wexford en dokter Crocker en elke avond waarop dat werd gevraagd, paste ze op kinderen die jong genoeg waren om een babysitter nodig te hebben. De schoonmaak deed ze voor de vrouwen en de tuin en het autowassen voor de mannen, want in al dat gedoe over feminisme en gelijkheid had ze nooit geloofd. Het was algemeen bekend dat mannen niet opmerkten of een huis schoon was of niet en dat normale vrouwen geen belangstelling hadden voor auto's of gazons. Voor babysitten rekende Maxine het hoogste tarief, behalve bij haar zoon en zijn partner. Op haar kleindochter paste ze voor niets. Wat de anderen betrof, vond ze dat mensen die kinderen hadden, daar nou eenmaal voor moesten betalen. Zelf had ze er vier gehad, dus daar kon ze over meepraten.

Ze was een harde werkster, betrouwbaar, punctueel en vrij eerlijk, en de enige voorwaarde die ze stelde,

was dat er contant werd afgerekend. Toen hij dat hoorde, had Wexford, die per slot van rekening tot voor kort nog rechercheur was geweest, eerst wat tegengestribbeld maar net als de belastinginspecteur die een eindje verderop in dezelfde straat woonde, was hij na verloop van tijd gezwicht. Per slot van rekening waren er een stuk of tien andere huishoudens die er bijna alles voor over zouden hebben om van Maxines diensten gebruik te kunnen maken.

Ze had eigenlijk maar één slechte eigenschap. Ze praatte. Ze praatte niet alleen als ze even pauze nam voor een kopje thee of terwijl ze de schoonmaakspullen of het tuingereedschap opborg en daarna afscheid nam, maar aan één stuk door, en tegen iedereen die toevallig in dezelfde ruimte was. Het werk werd gedaan, en efficiënt ook, terwijl de allemaal op één toon uitgesproken woorden in een eindeloze reeks over haar lippen stroomden.

Op een dag begon ze haar verhaal over hoe haar Jason, die nu bedrijfsleider was van de Questo-supermarkt in Kingsmarkham, was opgetreden tegen een man die had geklaagd over een van zijn caissières. Kennelijk had de vrouw hem 'bejaard' genoemd. Maar Jason had het briljant aangepakt. Hij had de man tot bedaren weten te brengen en hem in een auto naar huis laten brengen. 'Mijn zoon was vroeger altijd zo driftig, moet je weten,' al was dit niet de eerste keer dat ze dat vertelde.

‘Niet dat hij in een van die jeugdbendes heeft gezeten, dat niet, en hij heeft ook nooit een ASBO gekregen – u weet wel, zo’n maatregel die de rechter iemand kan opleggen als hij zich asociaal gedraagt – maar zo nu en dan een winkeldiefstalletje hoorde er wat hem betreft gewoon bij. Hij bleef hele nachten weg, ook toen hij nog geen achttien was, en dan werd er flink gedronken hoor... Comazuipen noemen ze dat. En wat de heroïne betreft en al die spullen die je bij de apotheek kunt halen maar ook als drugs kunt gebruiken – ik hoop trouwens maar dat meneer Wexford me niet kan horen – nou, dat deed hij ook allemaal, maar nu, sinds Nicky en hij een kind hebben, is hij een heel ander mens. Hij is ineens de perfecte vader. Ik kan er nog steeds niet over uit.’ Ze poetste de zilveren lepel waar ze mee bezig was met nog meer energie, ging er toen met een borsteltje overheen en poetste hem daarna nog eens. ‘Ze is nu bijna een jaar oud, zijn Isabella, maar toen ze nog maar pas geboren was, heeft Nicky nooit ’s nachts hoeven opstaan. Nee hoor, dat hoefde niet. Mijn Jason had haar al uit haar wiegje getild voordat ze zelfs maar een kik kon geven. Hij liep met haar op en neer en maakte van die geluidjes tegen haar die ik een man eigenlijk nooit eerder heb horen maken. En denk maar niet dat Nicky hem daar ooit dankbaar voor is geweest. Ik vind het onnatuurlijk, hoor, een moeder met een jong kind die de hele nacht doorslaapt, en dat

heb ik haar duidelijk gezegd.'

Zelfs Maxine moest soms even ophouden om adem te halen en Dora Wexford maakte van de gelegenheid gebruik en zei dat ze de deur uit moest en dat Maxines geld in een envelop op het tafeltje in de hal lag. Maxines monoloog ging gewoon door terwijl ze naar de plantenkas holde om haar man te zeggen dat ze over een uurtje weer terug zou zijn.

Wexford zat in een rieten leunstoel in het herfstzonnetje en deed wat vele mannen en vrouwen van plan zijn na hun pensioen, maar wat slechts weinigen ook werkelijk lukt: hij las Gibbons *The Decline and Fall of the Roman Empire*. Toen hij eraan begon, had hij verwacht dat het taaie kost zou zijn. In plaats daarvan genoot hij van elk woord, en hij was dan ook al snel volkomen in de ban van het boek geraakt. Hij had net het einde van het eerste deel bereikt, en zag met genoegen uit naar het volgende. Jammer dat ze uitgerekend nu weg moest, zei hij tegen Dora.

'Het is jouw beurt,' fluisterde ze.

'Ik wist niet dat we daar een schema voor hadden.'

'Nou, dan weet je het nu. En jij heb dienst vandaag.' Toen Dora weg was dook Maxine op hem af. Ze liep met de stofzuiger heen en weer en bleef die vasthouden terwijl ze over zijn schouder meelas.

'Zo, u hebt een reisgids voor Rome. Daar gaat u zeker straks naartoe, hè? Mijn zus en ik zijn er al geweest tij-

dens onze Rondreis langs Tien Italiaanse Steden. O, het was prachtig hoor, maar wel echt bloedheet. Ik zei nog tegen mijn Jason, Nicky en jij kunnen daar wel naartoe voor jullie huwelijksreis, als jullie samen in het huwelijksbootje stappen, al is dat tegenwoordig natuurlijk nergens goed voor, als je het mij vraagt. Ik ben nooit getrouwd en daar schaam ik me heus niet voor, hoor.’ Ze zette de stofzuiger aan maar praatte gewoon door. ‘Nicky, die wil wel trouwen, of liever gezegd die wil een bruiloft, zo’n grote bruiloft met de bruid in het wit. Dat kost een godsvermogen, zoiets, maar dat mens heeft een gat in haar hand. Het is maar goed dat mijn Jason werk heeft, want er zijn er zoveel die geen werk hebben.’ Toen de stofzuiger aanging, was haar stem niet meer dan een gestaag geneuzel op de achtergrond, en dus begon ze harder te praten. ‘Maar volgens mij gaat mijn Jason nooit op huwelijksreis als Isabella er niet bij is. Hij durft dat kind al nauwelijks thuis achter te laten als hij uit werken gaat. Je zou kunnen zeggen dat hij voortdurend achter haar aan loopt, maar eigenlijk loopt ze nog niet. Ze kruipt.’ Ze liet een korte stilte vallen om een andere zuigmond op het einde van de stofzuigerslang te duwen. ‘U hebt het vast wel gehoord van die arme dominee, een vrouw was het, die vermoord is, en dat ik toen het lijk heb gevonden. Het heeft in alle kranten gestaan, en het was ook op de tv. Ik denk dat u zulke dingen wel zult volgen,

ook al werkt u niet meer. Ik maakte schoon bij haar, tot een paar weken geleden nog, maar er waren een paar dingetjes waar we het niet over eens waren, en ze wilde niet contant betalen, ze wilde het online doen en daar kan ik niet aan beginnen hoor. Ze liet altijd de achterdeur open en toen ben ik even binnengewipt om het geld op te halen dat ze me schuldig was en ik schrok me wild. Geen bloed natuurlijk, niet bij iemand die gewurgd is, maar toch was het een hele schrik. Eigenlijk moet je er niet aan denken, hè? Maar toch, volgens mij hebt u natuurlijk voortdurend aan zulke dingen moeten denken, omdat het uw werk was. U zult wel blij zijn dat u daar nu van verlost bent...'

Wexford stond op en drukte zijn boek tegen zijn borstkas. 'Ik ga even in bad!' riep hij om boven de loeiende stofzuiger uit te komen.

Maxine schrok op uit haar monoloog. 'Het is halfelf.' 'Dat is een heel goed moment om een bad te nemen,' zei Wexford, terwijl hij naar de trap liep en intussen de laatste regels van Deel I las, waarin een andere moord werd beschreven: de moord op Julius Caesar:

... het merkwaardige wegvallen van het licht dat volgde op de moord op Caesar, toen gedurende het grootste deel van het jaar de zonneschijf slechts een flauw licht gaf en gloed ontbeerde. Deze periode van duisternis, die zeker niet vergeleken kan worden met het bovennatuurlijke donker van de Lijdensweek, was

al verheerlijkt door de meeste dichters en historici van dat gedenkwaardige tijdvak.

Zijn mobieltje begon te piepen. Het was hoofdinspecteur Burden, die op het contactenlijstje in zijn telefoon stond aangeduid als Mike.

‘Ik ga even naar de pastorie van St Peter’s Church, samen met Lynn, en ik dacht dat jij misschien ook wel mee zou willen.’

Wexford had die ochtend al gedoucht. Een bad om halfelf ’s ochtends was nergens voor nodig. Hij had dat alleen maar bedacht om Maxines geratel niet te hoeven aanhoren.

‘Dat zou ik leuk vinden.’ Hij deed zijn best niet al te enthousiast te klinken, maar dat mislukte jammerlijk. ‘Zoveel heeft het niet om het lijf, hoor,’ zei Burden, die nogal verrast klonk.

‘Voor mij wel.’

Hij duwde de deur van de badkamer achter zich dicht. Waarschijnlijk zou Maxine die niet openen, maar misschien zou ze wel denken dat hij uitzonderlijk lang in bad bleef. Terwijl de stofzuiger nog steeds loeide, wist hij te ontsnappen en deed de voordeur geluidloos achter zich dicht door heel zachtjes de sleutel om te draaien. Als hij op onderzoek uitging in een moordzaak had Wexford zelf vroeger slechts zelden een ambtelos burger meegenomen – en dat was hij nu. Dat hij met inspecteur Ede van de Londense politie was mee-

gelopen tijdens het onderzoek naar de grafkelder was een heel ander geval, omdat hij toen als Edes adjudant toch een soort baan had gehad, al was het dan onbezoldigd. Maar dit bezoek aan de plaats delict, en deze welkome ontsnapping aan Maxine, had hij te danken aan het feit dat Burden, zijn vroegere ondergeschikte, en hij bevriend waren geraakt. Niemand wist beter dan Burden hoe graag Wexford betrokken wilde worden bij het oplossen van de raadselachtige moord op de eerwaarde Sarah Hussain.

Het enige wat Wexford wist over haar dood, behalve dan wat Maxine die ochtend al had verteld, was wat hij in *The Guardian* van gisteren had gelezen en eergisteren op het regionale televisienieuws had gezien. En natuurlijk wat hij had gezien toen hij langs de pastorie was gewandeld. Op internet had hij nog meer te weten kunnen komen, maar hij was teruggedeinsd voor al die vette kopregels. Sarah Hussain was lang niet de enige tot priester gewijde vrouw in de Church of England, maar misschien wel de enige tot priester gewijde vrouw die geboren was in het Verenigd Koninkrijk uit een blanke Ierse vrouw en een Indiase immigrant. Dat had allemaal in de krant gestaan, samen met wat biografische details, waaronder informatie over haar bekering tot het christendom. Er had ook een foto bij gestaan van een lange, magere vrouw met

een haviksneus, een olijfkleurige huid en zwarte ogen die diep in hun kassen lagen. Ze droeg het klassieke zwarte gewaad en het merkwaardig gevormde hoofdedeksel van een Engelse academicus, en het weinige haar dat daaronder nog te zien was, was gitzwart en had een fraaie glans. Ze was een alleenstaande moeder geweest, achtenveertig jaar oud op het moment van haar overlijden.

Haar afkomst, haar leeftijd, haar uiterlijk – opvallend maar niet knap – haar alleenstaande moederschap en vooral ook haar bekering, deden hem vermoeden dat ze geen makkelijk leven gehad kon hebben. Hij had graag meer over haar geweten en ongetwijfeld zou hij binnenkort meer te weten komen. Op dit moment wist hij niet eens precies waar de moord nu eigenlijk gepleegd was. Alleen dat het ergens in de pastorie was gebeurd, en hoewel Dora daar weleens kwam, was hij er zelf nog nooit binnen geweest. Hij had afgesproken met Mike en rechercheur Lynn Fancourt voor de ingang van St Peter's Church, aan de kant van de kamer waar de kerkenraad bijeenkwam.

De pastorie lag daar een eindje vandaan en hij hoefde niet langs de kerk te lopen om die te bereiken. Toen hij door de poort liep die de uitgang van Queen Street vormde, passeerde hij een jongeman achter een kinderwagen. Zoiets was tegenwoordig niet ongebruikelijk, maar deze jonge vader kende hij. Het was Maxines